

Motion till riksdagen 2020/21:3686

av **Alexandra Anstrell m.fl. (M)**

Altruistiskt surrogatmödraskap

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en utredning för att klargöra hur en lagstiftning som tillåter altruistiskt surrogatmödraskap kan införas i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Den dåvarande alliansregeringen tillsatte 2013 en utredning med uppdraget att se över hur möjligheterna för ofrivilligt barnlösa att bli föräldrar kunde utökas. Utredningens uppdrag omfattade bl.a. att lämna förslag för att ge ensamstående kvinnor möjlighet till assisterad befruktning på samma villkor som personer som lever i en parrelation, vilket sedan mynnade ut i ny lagstiftning som trädde i kraft i april 2016. Utredningen hade därtill i uppdrag att ta fram ett ställningstagande kring om det ska krävas en genetisk koppling mellan barnet och föräldrarna vid assisterad befruktning samt huruvida surrogatmoderskap ska tillåtas i Sverige.

Det är positivt att möjligheterna för ofrivilligt barnlösa att bli föräldrar förbättrats under senare år, inte minst genom möjligheten för ensamstående kvinnor att genomgå assisterad befruktning. Däremot beklagar vi att regeringen inte valt att gå fram med lagstiftning för att s.k. altruistiskt surrogatmödraskap ska bli en tillåten metod i Sverige.

Det övergripande perspektivet i frågan om utvidgade möjligheter för fler att bli föräldrar ska vara barnets bästa. Barn ska också ha rätt att i den mån det är möjligt ges kännedom om sitt ursprung. Vår uppfattning är att ansvarsfulla vuxna som vill bli föräldrar ska ges stöd till detta så långt det är möjligt. Ett ansvarsfullt föräldraskap bygger på förmågan att ge barnet kärlek, trygghet och omsorg – oberoende av på vilket sätt barnet blivit till, föräldrarnas sexuella läggning eller om föräldrarna lever i en parrelation.

Mot bakgrund av detta anser vi att man bör utreda hur en lagstiftning som tillåter altruistiskt surrogatmödraskap kan införas i Sverige. En sådan lagstiftning förutsätter att man belyser ett antal etiska och juridiska aspekter. Vi hyser stor respekt för komplexi-

teten gällande frågor som rör surrogatmödraskap. Vi är övertygade om att beslut om surrogatmödraskap inte fattas snabbt och oöverlagt under tidspress. Beslut om att genomföra ett altruistiskt surrogatmödraskap sker i själva verket mellan närstående och präglas av ömsesidig respekt, integritet, närhet och kärlek. Vi är övertygade om att det finns människor som vill kunna hjälpa en nära vän eller anhörig att skaffa barn. Vi har tilltro till att människor kan fatta välgrundade och avvägda beslut och ta ansvar för dessa. Det är emellertid viktigt att dessa beslut fattas utan risker för påtryckningar. Det är därför helt avgörande att säkerställa att påtryckningar och tvång inte får förekomma. Rätten till självbestämmande och informerat samtycke är helt central.

Med anledning av ovanstående vill vi att riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en utredning för att klargöra hur en lagstiftning som tillåter altruistiskt surrogatmödraskap kan införas i Sverige.

Alexandra Anstrell (M)

Helena Antoni (M)

Elisabeth Björnsdotter Rahm (M)